

Helse-og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.

0030 Oslo

Vår ref.:	Deres ref.:	Arkiv:	Dato:
2005/2753 - 5325/2005		400	01.06.2005

NOU 2005:3 "Fra sykkevis til helt - en sammenhengende helsetjeneste" - høringsuttalelse fra Helse Nord-Trøndelag HF

Utredningen har vært utsendt til alle enheter i helseforetaket, herunder også Brukerutvalg og Samarbeidsutvalg. Det er gitt tilbakenmelding fra Barne- og familieklinikken, Psykiatrisk klinikk, Medisinsk klinikk, Kirurgisk klinikk og Samarbeidsutvalget for Helse Nord-Trøndelag/KS. De kommentarer som er avgitt, kan oppsummeres som følger:

Generell vurdering: Helse Nord-Trøndelag gir sin tilslutning til de overordnede mål og verdier utredningen baserer seg på

Utfordringene: Helseforetaket vil understreke at den økende gruppen av eldre pasienter ikke bare kan relateres til en økende andel eldre i befolkningen, men også en økende etterspørsel av helsetjenester blant eldre.

Videre bør det understrekes som en sentral utfordring å sikre pasienter en reell medvirkning. Retten til medvirkning bør også lovfestes for de kommunale helsetjenestene, særlig i en prosess hvor man tilstreber sterkere samhandling mellom helsetjenestene.

Målsettingen om samhandling stiller også krav til at ansvar for koordinering og implementering blir tydeligere definert mellom samarbeidsinstansene.

"Tjenestemottaker".

Helseforetaket viser til Bernt-utvalgets forslag om å innføre begrepet "tjenestemottaker" i stedet for "pasient", "bruker", "klient" eller lignende, og støtter dette.

Individuell plan.

Det kan erkjennes at individuell plan hittil ikke er blitt innarbeidet på en tilfredsstillende måte i forhold til store pasientgrupper. Helseforetaket har likevel tro på at dette er et viktig og nødvendig redskap for å sikre reell brukermedvirkning, tydeligere ansvarsfordeling og en bedre målrettet tjeneste for den enkelte pasient. Det vil derfor være hensiktsmessig at et av tjenestenivåene blir ansvarliggjort for å utarbeide slike planer. Deltakelse i arbeidet med slik utarbeidelse må sikres ved likelydende lovhjemler som sikrer at andre etater blir involvert når det er nødvendig (barnehageloven, barnevernloven, sysselsettingsloven, folketrygdloven og skolelovgivningen).

Pasientopplæring og informasjon.

Det oppfattes som svært positivt at utvalget foreslår tiltak i forhold til pasientopplæring og informasjon. Dette er åpenbare forutsetninger for en reell brukermedvirkning. Det er også viktig å sikre finansieringen av lærings- og mestringssentrene i denne sammenheng.

Rehabiliteringstjenester.

Dette er trolig det området som krever størst oppmerksomhet når det gjelder tverrfaglig samarbeid og samhandling mellom tjenestenivåene. Det er viktig å gjennomføre finansieringstiltak som ikke medfører at kommunale rehabiliteringstjenester blir svekket, og som i neste omgang vil gi overslag til spesialisthelsetjenesten. Det er ingen entydige skillelinjer mellom spesialisert rehabilitering og rehabilitering på kommunenivå, og det bør derfor vurderes iverksatt forsøk med samordnede rehabiliteringstilbud, for å styrke tjenesten overfor sentrale pasientgrupper. Slik samordning kan være aktuell mellom samarbeidende kommuner, eller mellom flere kommuner og helseforetak.

Når det gjelder private rehabiliteringsinstitusjoners fremtidige rolle er det grunn til å påpeke at det har tatt for lang tid å få avklart deres plass i rehabiliteringstjenesten, og at det ikke minst har vært tatt for lite hensyn til den betydning slike institusjoner har hatt i forhold til kommunenes tjenestetilbud.

Pasientombudsordningen.

Helseforetaket støtter forslaget om utvidelse av ombudsordningen til også å omfatte kommunale helse- og sosialtjenester. Erfaringen har allerede vist at en rekke saker gjelder problemstillinger i samhandlingen mellom tjenestenivåene.

Fastlegeforskriften.

Helseforetaket støtter endring av de økonomiske virkemidler gjennom takstsystemet og basistilskuddet, med sikte på å stimulere til bedre ivaretagelse av pasienter med store og sammensatte behov.

Pasientansvarlig lege.

Helse Nord-Trøndelag støtter forslaget om endring i ordningen, slik at pasientansvarlig lege blir oppnevnt kun for pasienter med langvarige og sammensatte tjenestebehov.

En adresse for samhandling i kommunene og foretakene.

Forslaget om en adresse i kommunene og foretakene for samhandling støttes og bør vurderes i forhold til bestemmelsen om koordinerende enhet i rehabiliteringsforskriften.

Tiltak for god og effektiv informasjonsutveksling.

Det er viktig at informasjon som er nødvendig for god samhandling (hvor brukeren gir samtykke), blir gitt. Det må derfor gies tilstrekkelig lovhjemmel for slik informasjonsflyt, slik Bernt-utvalget har foreslått i utkast til ny kommunal sosial- og helselov.

Veiledningsplikten.

Helseforetaket støtter forslaget om likelydende lovbestemmelser i spesialisthelsetjenesteloven og kommunehelsetjenesteloven med gjensidig plikt til veiledning. Dette må også gjelde sosialtjenesten i en fremtidig kommunal sosial- og helselov.

Adgang til å etablere felles organisatoriske enheter.

Helseforetaket viser til de kommentarer som er gitt under foranstående avsnitt vedr. rehabilitering.

Øremerket tilskudd til samhandlingstiltak.

Forslaget om å avsette 1 milliard til finansiering av ulike samhandlingstiltak må oppfattes som en erkjennelse av at helsetjenestene er kommet for kort i utviklingen av samhandling, og at økonomisk stimulering er nødvendig for å oppnå resultater. Det vises i denne forbindelse til at Samarbeidsutvalget for Helse Nord-Trøndelag anbefaler en kanalisering av disse midlene gjennom et forsøksprogram som styres av Sosial-og Helsedirektoratet og KS i fellesskap.

Innkommne høringsuttalelser vedlegges.

Etter fullmakt

Astri Kvernland
Helsefaglig rådgiver

Vedlegg

Kopi:Foretaksledelsen
Samarbeidsutvalget